

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1876

[Total No. of Pages : 4

[5952]-621

T.Y. B.Com.

**366 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT
(2019 Pattern) (Semester-VI) (CBCS) (Paper-III)**

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blanks : (Any 5)

[5]

- i) Maximisation of _____ is the goal of financial management.
  - a) Money
  - b) Profit
  - c) Production
- ii) _____ is the duty of finance manager.
  - a) Production management
  - b) Financial management
  - c) Human Resource management
- iii) Societies can raise funds by _____.
  - a) Financial planning
  - b) Manpower planning
  - c) Production planning
- iv) Operating expenditure control is the part of _____.
  - a) Financial control
  - b) Cash control
  - c) Management control
- v) Statutory Audit is _____ to society.
  - a) Compulsory
  - b) Voluntary
  - c) Optional
- vi) Submission of Audit Report is _____ of co-operative Auditor.
  - a) Right
  - b) Duty
  - c) Power

P.T.O.

B) Match the following : [5]

'A'

- i) Private Finance
- ii) Contribution of members
- iii) Proper utilisation of funds
- iv) Duty of Auditor
- v) Co-operative Auditor

'B'

- a) Sources of finance
- b) Financial control
- c) Corporate finance
- d) Appointment in society
- e) Signing of Audit Report

Q2) Write short note (Any 2) : [10]

- a) Estimation of Financial Requirement.
- b) Investment policy of financial control.
- c) Duties of co-operative Auditor.
- d) Importance of Audit Report.

Q3) a) What is financial management? State its nature. [8]

b) State the characteristics of financial planning. [7]

Q4) a) State the policy of operating expenditure in co-operatives. [8]

b) State the various types of Audit in co-operatives. [7]

Total No. of Questions : 4]

PA-1876

[5952]-621

T.Y. B.Com.

**366 (D) : CO-OPERATION AND RURAL DEVELOPMENT
(2019 Pattern) (Semester-VI) (CBCS) (Paper-III)
(मराठी रूपांतर)**

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

-
- प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही पाच) [5]
- i) ..... ची वाढ हे वित्तीय व्यवस्थापनाचे लक्ष्य आहे.
अ) पैसा   ब) नफा
क) उत्पादन
- ii) ..... हे वित्तीय व्यवस्थापकाचे कर्तव्य आहे.
अ) उत्पादन व्यवस्थापन   ब) वित्तीय व्यवस्थापन
क) मानवी संसाधन व्यवस्थापक
- iii) सोसायटीद्वारे ..... द्वारे नीधीची उभारणी करतात.
अ) वित्तीय नियोजन   ब) मनुष्यबळ नियोजन
क) उत्पादन नियोजन
- iv) दैनंदिन खर्चाचे नियंत्रण हा ..... चा भाग आहे.
अ) वित्तीय नियंत्रण   ब) शेष नियंत्रण
क) व्यवस्थापन नियंत्रण
- v) वैधनिक अंकेक्षण हे सोसायटीसाठी..... असते.
अ) सक्तीचे   ब) ऐच्छिक
क) पर्यायी
- vi) अंकेक्षण अहवाल सादर करणे ही सहकारी अंकेक्षकाची..... असते.
अ) हक्क   ब) जबाबदारी
क) अधिकार

- ब) खालील जोड्या जूळा. [5]
'अ'	'ब'
i) खाजगी वित्त	अ) वित्तीय स्रोत
ii) सभासदांचे योगदान	ब) वित्तीय नियंत्रण
iii) नीधीचा प्रभावी वापर	क) कंपनी वित्त
iv) अंकेक्षकाचे कर्तव्य	ड) सोसायटीद्वारे नियुक्ती
v) सहकारी अंकेक्षक	इ) अंकेक्षण अहवालावर सही

- प्रश्न 2) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
- अ) वित्तीय गरजांचा अंदाज
ब) वित्तीय नियंत्रणासाठी गुंतवणुक धोरण
क) सहकारी अंकेक्षकाची कर्तव्ये
ड) अंकेक्षण अहवालाचे महत्व

- प्रश्न 3) अ) वित्तीय व्यवस्थापन म्हणजे काय? त्याचे स्वरूप सांगा. [8]
ब) वित्तीय नियोजनाची वैशिष्ट्ये सांगा. [7]

- प्रश्न 4) अ) सहकारातील दैनंदिन खर्चाविषयक धोरण सांगा. [8]
ब) सहकारातील अंकेक्षणाचे विविध प्रकार सांगा. [7]

